

УДК 351.851:02:94(477)

Олена Миколаївна Островська,
аспірантка Національної бібліотеки України
ім. В.І. Вернадського

АНАЛІЗ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ СТВОРЕННЯ САЙТІВ ВІЙСЬКОВИХ БІБЛІОТЕК

Мета роботи. Дослідження спрямоване на аналіз та узагальнення наявного досвіду інтернет-ресурсів європейських та американських військових бібліотек, їхніх особливостей, структури, змісту. **Методологічною основою** дослідження є загальнотеоретичні наукові методи – аналізу та синтезу, що дали змогу дослідити особливості застосування й оптимальну характеристику зарубіжних військових бібліотечних сайтів, провести порівняльний аналіз інформаційних ресурсів веб-сайтів. **Наукова новизна** роботи полягає в тому, що вперше проаналізовано досвід створення й функціонування сайтів військових бібліотек в зарубіжних країнах. **Висновки.** Військово-бібліотечна справа в європейських та американських країнах надає широкий вибір можливостей для роботи і підтримує якість життя і добробут військовослужбовців і їхніх сімей. Проаналізований світовий досвід розробки та створення сайтів військових бібліотек сприяє корпоративності онлайн-ресурсів, академічним дослідженням, дає можливість комплексного пошуку інформації незалежно від того, де перебувають користувачі. Порівняльні характеристики інформаційних ресурсів веб-сайтів розкривають можливості та перспективи впровадження подібного досвіду на вітчизняному ґрунті.

Ключові слова: інтернет-ресурси, сайти зарубіжних військових бібліотек, характеристика веб-сайтів, аналіз.

Елена Николаевна Островская,
аспірантка Национальной библиотеки Украины
им. В.И. Вернадского

АНАЛИЗ ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА СОЗДАНИЕ САЙТОВ ВОЕННЫХ БИБЛИОТЕК

Цель работы. Исследование направлено на анализ и обобщение имеющегося опыта интернет-ресурсов европейских и американских военных библиотек, их особенностей, структуры, содержания. **Методологической основой** исследования являются общетеоретические научные методы – анализа и синтеза, что позволило исследовать особенности применения и оптимальную характеристику зарубежных военных библиотечных сайтов, провести сравнительный анализ информационных ресурсов веб-сайтов. **Научная новизна** работы заключается в том, что впервые проанализирован опыт создания и функционирования сайтов военных библиотек в зарубежных странах. **Выводы.** Военно-библиотечное дело в европейских и американских странах предоставляет широкий выбор возможностей для работы и поддерживает качество жизни и благосостояние военнослужащих и их семей. Проанализирован мировой опыт разработки и создания сайтов военных библиотек, который способствует корпоративности онлайн-ресурсов, академическим исследованиям, дает возможность комплексного поиска информации независимо от того, где находятся пользователи. Сравнительные характеристики информационных ресурсов веб-сайтов раскрывают возможности и перспективы внедрения на отечественной почве подобного опыта.

Ключевые слова: интернет-ресурсы, сайты зарубежных военных библиотек, характеристика веб-сайтов, анализ.

Olena Ostrovska,
postgraduate student of the National Library
of Ukraine Vernadsky

ANALYSIS OF FOREIGN EXPERIENCE OF THE MILITARY LIBRARY'S SITES CREATION

Purpose of Article. *The study aims to analyze data and generalize the existing experience of the European and American military libraries Internet resources, their features, structure, and content. Methodology.* *The research is based on the general theoretical scientific methods – analysis and synthesis which allowed to study the features of the application and optimal characterization of foreign military-library's sites as well as to conduct a comparative analysis of information resources of websites. Scientific Novelty.* *The scientific novelty of the work is centered in terms of the first-time analyse experience of creating and operating military libraries' sites in foreign countries. Conclusions.* *The military library work in the European and American countries provides a wide range of opportunities for employment and maintains the quality of life and well-being of members of the armed forces and their families. The analyzed international experience of the development and creation of military libraries' sites promotes the corporate online resources, academic research, and an opportunity for comprehensive information retrieval with no boundaries. The comparative characteristics of the information resources of the websites reveal the opportunities and prospects for such experience introducing in terms of the national libraries.*

Key words: *Internet resources, sites of foreign military libraries, website characteristics, reviews.*

Актуальність теми дослідження. На цей час зарубіжними дослідниками накопичено значний досвід вивчення бібліотечних сайтів з різних точок зору. Перші емпіричні дослідження проблем створення та розвитку сайтів бібліотек за кордоном було проведено в середині 1990-х рр. Л. А. Клайдом з використанням методу контент-аналізу [21]. Розгляд 50 бібліотечних сайтів, проведених в різних країнах (США, Канада, Австралія, Швеція, Сінгапур, Ірландія, Кувейт, Нова Зеландія та Норвегія), дали змогу виявити особливості бібліотечних інтернет-ресурсів, а також представити структуру та найбільш популярні рубрики бібліотечного веб-сайту.

Група штатних співробітників Бібліотеки Університету Іллінойсу в Чикаго (США), що брала участь у проекті по наближенню порталів до користувачів всіх типів бібліотек, займалась вивченням проектування порталів. У рамках проекту вирішувались організаційні завдання інтеграції професійних інтернет-ресурсів відповідно до цілей і завдань тієї чи іншої області діяльності, зокрема інформаційно-бібліотечної [22].

На початку 2000-х рр. французькі дослідники проводили порівняльний аналіз структу-

ри і принципів утворення основних розділів сайту, запропоновано схеми «ідеального» бібліотечного сайту, дали деякі рекомендації і методики з їхнього створення, просування ресурсів бібліотеки за допомогою сайтів[24].

Досвід створення й функціонування сайтів військових бібліотек в зарубіжних країнах ще не досліджувався і наразі є актуальним.

Мета роботи. У статті проведено аналіз та узагальнення наявного досвіду інтернет-ресурсів європейських та американських військових бібліотек, їхніх особливостей, структури, змісту, дано оптимальну характеристику зарубіжним військово-бібліотечним сайтам, проведено їхній порівняльний аналіз.

Військова бібліотечна справа в зарубіжних країнах (насамперед в США) надає широкий вибір можливостей для роботи і підтримує якість життя і добробут військовослужбовців і їхніх сімей шляхом надання ресурсів та програм для задоволення різноманітних потреб як у себе вдома, так і в інших країнах. Армійські бібліотеки є ключовими для професійного життя військовослужбовців. Програми військових книгозбірень сприяють корпоративності онлайнових ресурсів, академічним дослідженням, надають віддалений доступ до

додаткової інформації незалежно від того, де перебувають користувачі, професійні матеріали для читання, журнали, газети, книги, аудіокниги та дитячі книги, інші ресурси, які доступні в будь-якому місці, в будь-який час після реєстрації у місцевій бібліотеці. Про високий гатунок цього досвіду свідчить аналіз європейських, канадських та переважної частини американських інтернет-ресурсів військових бібліотек.

MilitaryLibrariesDivision (DMIL) Підрозділ військових бібліотек Асоціації спеціальних бібліотек<http://military.sla.org/> [1].

Сайт дає характеристику підрозділу Асоціації спеціальних бібліотек, яка об'єднує членів з усіх військових служб США, Канадських збройних сил, інших національних військових служб, інших агентств, підприємців і продавців, а також всіх, хто зацікавлений у військовій бібліотечній справі. Метою асоціації є просувати професію як у своїх організаціях, так і у світі загалом, а також допомагати нашим членам в розвитку основних компетенцій, необхідних у цьому новому столітті управління знаннями. Це здійснюється за допомогою спонсорства програм на щорічних нарадах Асоціації спеціальних бібліотек. Спонсоруються щорічні збори Підрозділу військових бібліотек, семінар по військовим бібліотекам, мережева взаємодія, участь в комітеті і публікацію інформаційного бюлетеня «Військові бібліотеки» [25].

Сайт Підрозділу військових бібліотек Асоціації спеціальних бібліотек надає форум для обміну ідеями, можливості для створення мереж і підвищення кар'єри і програми для розвитку конкретних і унікальних військових інтересів. До їхнього числа входять бібліотекарі та інші фахівці з усіх військових служб США, канадських збройних сил, Міжнародних військових служб, відомств міністерства оборони, підприємцями, поставальниками, академічними установами та всіма, хто зацікавлений у військовій бібліотечній справі.

Представлено теги: DMIL, Поточні події, Особливості, Web Технологія, Зв'язки, Студенти, Кар'єра, Керівництво, Читальний зал та ін.

Army Training Digital Library (Військова навчальна цифрова бібліотека) <http://www.atssc-army.org/atdls.html> [2].

«Електронна бібліотека без стін» містить повні тексти польових настанов, навчальних планів, доктрин, циркулярів, тренувальних планів, посібників для солдат та інших навчальних, інформаційних і довідкових видань, необхідних для здобуття військового фаху. Колекція постійно оновлюється. Надаються посилання на публікації інших військових служб, таких, як *Морська піхота*, а також *Спільні публікації*.

Red stone Scientific Information Center (Редстоунський науково-інформаційний центр) <http://library.redstone.army.mil>[3].

Сайт представляє велику добірку науково-технічної бібліотеки з анотаціями понад 300 000 книг і технічних звітів про системи боєприпасів, ракет і зброї. Це один з найкращих мультимедійних офіційних військових сайтів, де надано колекції історичних документів, фотографій і відео, які розповідають про ракети періоду холодної війни. **Royal Danish Defense College (Данський Королівський коледж оборони (RDDC))** <http://www.fak.dk/fbc/Pages/default.aspx>[4].

Сторінка сайту подає відомості про Бібліотечний центр коледжу, який є науково-технічною бібліотекою й поділяється на два відділи: один в СванемьольленсеКасерне, котрий зосереджений на підтримці наукових досліджень та бібліотеки в Кастеллетській фортеці, яка також має навчальні приміщення для курсантів та інших студентів. Бібліотечний центр працює в тісній співпраці з трьома військовими академіями та викладачами і дослідниками, пов'язаними з магістерськими дослідженнями у військовій справі. Фонди центру регулярно поповнюється новою й актуальною літературою з військової тематики. Також є великий каталог відповідних електронних ресурсів, до якого можна одержати доступ з власної домашньої сторінки бібліотеки. Співробітники бібліотеки тісно співпрацюють з іншими відділами RDDC, забезпечуючи потреби й вимоги користувачів щодо відповідних національних стандартів і досліджень на міжнародному рівні.

Данськомовний веб-сайт бібліотеки має наступне: Пошук і бронювання, Розширений пошук, Корисні посилання, Алфавітний список, Нормативні документи й довідники, Нові книги, Зарубіжні статті, Огляди журналів, Новини, Дослідницька база тощо.

Military and Government Collection (Військова і урядова колекція)

<https://www.ebsco.com/.../military-government-collection>[5].

Військова і урядова колекція пропонує поточні та історичні інформацію через колекцію періодичних видань, наукові журнали та інший контент, що має відношення до зростаючих потреб всіх військових галузей і уряду. Подано поточні новини та наукова література про військові сили та уряд США, повний текст майже 300 журналів та періодичних видань, індексації та реферати для більш ніж 400 журналів та періодичних видань.

Публікації, охоплені цією базою даних, включають Контролер повітряних сил, Навчальні заходи з оборонних питань, JFQ: Спільне військово-співробітництво, Військово-техніку, Бойовий край, Бюлетень правоохоронних органів ФБР, Зовнішні справи, Військово-Морські сили та багато іншого. Крім того, багато заголовків повного тексту доступні в нативному (доступному для пошуку) PDF форматі або сканованому кольорі.

ArmyMWRLibrary (Morale, welfare, and recreation) (Армійська бібліотека Моралі, Добробуту, Відпочинку) <http://mwrlibrary.armybiznet.com/> [6].

Сайт армії США MWR – відправна точка для інформації про те, як бібліотеки армії презентують себе у своїх військових округах. Армійські бібліотеки MWR підтримують всесвітню спільноту військовослужбовців, їхні сім'ї, ветеранів та цивільних осіб. Бібліотеки MWR мають щось корисне для кожного і всіх: розповіді, дискусійні групи, ігрові вечори, нічне кіно, програми для підлітків, доступ в Інтернет, комп'ютерні лабораторії з обробкою текстів і доступ до підготовки до навчання. Онлайн-ресурси включають в себе військову підготовку, інструменти для інвестицій, освітні ресурси для написання ідеальної статті в коледжі або отримання допомоги репетитора, ресурси з авторемонту, останні бестселери у вигляді елек-

тронної книги або аудіокниги, інтерактивні електронні книги для дітей, журнали, а газети доступні цілодобово і без вихідних.

Бібліотеки покликані допомогти знайти відповіді на питання, що цікавлять, а також допоможуть вказати найкраще джерело для цього. Все, що потрібно, це обліковий запис бібліотеки.

Ресурси для електронної бібліотеки MWR включають таке:

- Тисячі художніх і науково-популярних видань, зокрема анімаційні дитячі книги.
- Бази даних, які підтримують освіту, дослідження та кар'єрне зростання.
- Ресурси, що надають інформацію про ремонт автомобіля або невеликого двигуна.

Пропонується: New Books (Нові електронні книги), New Audiobooks (Нові аудіокниги), New Movies (Нові фільми), Articles (Статті), (Games) Ігри.

Дано посилання на веб-каталоги 55 бібліотек європейських, азійських, американських країн.

Navy Libraries - Navy MWR (Бібліотеки ВМФ) <http://www.navymwr.org/libraries/>[7].

У рамках Загальної бібліотечної програми військово-морського флоту (ЗБП ВМФ) є об'єкти, що пропонують широкий спектр книг і періодичних видань, комп'ютерних ресурсів та програм, які розширюють можливості для навчальних досліджень і рекреаційного читання. ЗБП ВМФ підтримує всі загальні бібліотеки у флоті, зокрема понад 300, що на плаву і 30 на берегових місцях. ЗБП ВМФ також оснащує нові кораблі бібліотеками і забезпечує підтримку військових місій в Команді Уніфікованого Тихоокеанського регіону. ЗБП ВМФ співпрацює з Navy Knowledge Online (НКО), щоб безкоштовно скачувати аудіокниги, електронні книги, ВМС, довідкові матеріали і практичні тести безкоштовно для моряків і морських піхотинців.

Бібліотечні центри мультимедійних ресурсів (БЦМР) використовують компактну цифрову технологію для збільшення фондів бібліотек на плаву, дозволяючи зберігати матеріали для читання на комп'ютерних носіях і забезпечувати електронну пошту і підключення до Інтернету. Ця технологія підтримує доступ до акредитованих освітніх програм, які дають

змогу членам екіпажу скористатися наявними можливостями розширеної освіти. Матроси постійно оцінюють доступність комп'ютерів та підключення до Інтернету в БЦМР як важливу якість обслуговування на судах.

Підтримка розгорнутих сил включає компактні звукові книги на батарейках і щомісячні відвантаження популярних книг у м'якій обкладинці для команд на плаву і на березі.

Сайт презентує наступні програми: Берегові бібліотеки; Програма літнього читання DoD для всіх служб; Підтримка бібліотеки Брига – книги у м'якій обкладинці надаються трьома консолідованими бригами: Мірамар, Чарлстон і Чесапек; Підтримка військової місії - М'яка обкладинка і журнали надаються більш ніж 25 відділенням з надання допомоги в області Тихоокеанського командування; Флотські бібліотеки - Підтримка книг у м'якій обкладинці надається всім судам класу USS і суднам класу USNS, укомплектованими військовослужбовцями; Зарубіжна підтримка на випадок непередбачених обставин - Відвідувачі можуть замовити ноутбуки, довідкові колекції Джейн, Playaways (автономні аудіокниги), невелика електроніка та ігри, а також колекції DVD для особистого використання; Нова екіпіровка корабля / допоміжної бібліотеки - за фінансування від NAVSEA кожен новий корабель і підводний човен оснащуються бібліотекою, що складається з ноутбуків, книг з твердою обкладинкою, книг у м'якій обкладинці, журналів, Playaways, DVD, невеликої електроніки, ігор та інших матеріалів, які визначаються персоналом судна.

US Army MWR: General Library Information System (GLIS) (Загальна бібліотечна інформаційна система) <http://mylibrary.us.armybiznet.com/>[8].

Охарактеризовано Загальну бібліотечну інформаційну систему, що містить більшість Армійських бібліотек Моралі, Добробуту, Відпочинку, а також деякі бібліотеки Військово-Повітряних Сил і Центру навчально-доктринального командування.

Вказано, які армійські книгозбірні надають послуги і просувають свою місію в електронному вигляді. Описується «стратегічний ресурс управління знаннями, який дає змогу армії отримувати і підтримувати перевагу у

повному спектрі знань за одночасного сприяння освіті, дослідженням, навчанню, саморозвитку, добробуту, аутріч-роботі і безперервному навчанню для військовослужбовців, їхніх сімей і цивільних осіб». Пропонується з меню вибрати «Каталог бібліотек армії», щоб побачити безліч різних типів армійських книгозбірень, або вивчити багато ресурсів, перерахованих в розділі «Для співробітників армійських бібліотек».

Marine Corps Community Services Libraries (MCCS) Libraries (Бібліотеки громадських служб морської піхоти) library. usmc-mccs.org/ [9]. Надано інформацію про базові бібліотеки та їхні цифрові колекції. Програма бібліотеки MCCS тепер пропонує своїм клієнтам доступ до:

– One Click digital, що надає ексклюзивні записи eAudio із записаними книгами разом з електронною книгою і доступ до колекції великих курсів. Пропонується перевірити електронні книги й аудіокниги протягом декількох секунд, завантажити їх на комп'ютер і перенести на портативний пристрій, щоб завантажити в додаток для мобільних пристроїв (Apple, Android, KindleFire / HD / HDX або NookColor). Після створення облікового запису буде запропоновано завантажити ваш додаток.

– Transparent Language Online правласникам бібліотеки забезпечує ефективний, веселий і привабливий досвід для учнів усіх рівнів. Відвідайте свою бібліотеку, щоб налаштувати обліковий запис, а потім використовуйте її у будь-якому місці.

– Zinio надає доступ до цифрових версій понад 260 журналів, дає змогу завантажувати популярні журнали на ваш комп'ютер, планшет або мобільний пристрій. Нові журнали додаються щодня.

– Universal Class надає унікальний онлайн-досвід навчання зі зростаючим каталогом понад 540 курсів. Відвідайте свою бібліотеку, щоб налаштувати обліковий запис, а потім використовуйте її у будь-якому місці.

Military Education Research Library Network (MERLN) (Військова науково-освітня бібліотечна мережа) <http://www.inf.pims.org:8000/> [10].

Представлено комбіновані онлайн-каталоги восьми найбільших бібліотек депар-

таментів міністерства оборони США, академічних та інститутських бібліотек.

Army Europe Libraries (Бібліотеки армій європейських країн) <http://www.library.eur.army.mil/>[11].

Сайт містить розділи: Каталог Ігри Фільми Аудіокниги. Необхідна реєстрація для використання Інтернет-ресурсів. Пропонується: Всі електронні ресурси, Бізнес, Зроби сам, E-Content, Генеалогія, Домашнє завдання, Допомога у виконанні домашніх завдань, Література, Журнали і газети, Військо і уряд, Наука та світ тощо.

United States Military Academy Library, West Point (Бібліотека Військової академії США Вест Пойнт, штат Нью-Йорк) <http://www.usma.edu/Library/SitePages>[12].

Колекція бібліотеки складається з книг, компакт-дисків, DVD-дисків, державних документів, предметів резервування, заголовків журналів за назвою тощо. Курсантам, викладачам та співробітникам надається можливість увійти в Мій акаунт, щоб оновлювати книги, перевіряти свої бібліотечні рахунки, а також розміщувати або скасовувати замовлення. Є зібрання цифрових колекцій.

Бібліотека Військової академії США підтримує велику документацію з історії Вест Пойнта, Військової академії США та випускників Академії у спеціальних зібраннях та архівах. Ці багаті історичні фонди закарбовані у вигляді книг, рукописів, фотографій, інших форматах.

Розділи сайту: Вступникам, Академіки, Військо, Атлетика, Спільнота, Новини, Про нас.

А також: Головна, Послуги, Люди, Програма, Новини та події, Пошук, Дослідження, Послуги для курсантів та факультетів, Про випускників і відвідувачів, Оголошення, Читайте наш Spring Service, Дивіться нас на Facebook.

Canadian Armed Forces Virtual Library (Віртуальна бібліотека Канадських збройних сил) <https://www.cfc.forces.gc.ca> [13].

Сайт представлено розділами:

Сучасний погляд, Політика захисту та безпеки, Накази та розпорядження, Словники та енциклопедії, Електронні книги, Електронні журнали, Оборонні звіти, Військові періо-

дичні показники, Освіта і дослідження, Закони, Статути та договори.

Air University Library (Бібліотека авіаційного університету) <http://www.airuniv.edu/au/aul/>[14].

Бібліотека розташована на Базі військово-повітряних сил у Максвеллі, Алабама, і є найбільшою книгозбірнею Міністерства оборони і федерального уряду за межами Вашингтона. Представлена бібліографія містить предметні посилання на інтернет-ресурси і посилання на книги, документи і журнальні статті. Показчик військових періодичних видань також в Інтернеті містить бібліографічні посилання на спеціалізовані військові періодичні видання від 1990 по теперішній час.

Ike Skelton Combined Arms Research Library (CARL) Digital Library (Об'єднана армійська дослідницька бібліотека ім. Айка Скеルトона) <https://cgsc.contentdm.oclc.org/>[15].

Колекції, що зберігаються у Бібліотеці переважно складаються з цифрових версій паперових документів з колекцій цієї бібліотеки, студентських документів, випущених в Коледжі командування і генерального штабу армії США та ресурсами декількох армійських навчальних та історичних організацій. Колекції оцифрованих матеріалів завантажуються в систему управління колекціями CONTENT dm® Digital Collection Management System, яка забезпечує більш широкий пошук і витяг окремих документів.

Navy Department Library (Бібліотека департаменту військово-морського флоту) <http://www.tlc.library.net/ndl/>[16].

Сайт містить об'єднані невимогливі ресурси морської бібліотеки у Вашингтоні, округ Колумбія, і великі ресурси Морського історичного центру. Відмінно організована домашня сторінка сайту.

Air Force Materiel Command (AFMC) Publishing Distribution Library (Бібліотека дистрибуції видавничої служби військової авіації) <http://www.afmc.wpafb.af.mil/pdl/>[17]. Інтернет бібліотека публікацій і статутів військово-повітряних сил і Служби військово-повітряних сил, а також вхід для інших DOD публікацій бібліотек. Плани технологічної сфери Повітряних Сил, що готуються щороку,

є проєкціями стану технологічних розробок в дюжині областях, і доступні для скачування.

Army Publishing Directorate (Армійське видавниче управління) <http://www.apd.army.mil/>[18].

Сховище армійських правил, наказів, статутів, проспектів. Армійська видавнича агенція - лідер у виданні й поширенні інформаційних продуктів, використовуючи передові технології для забезпечення оперативної підтримки по всьому світу. Виконує місію надання інформації для підвищення готовності загальної сили.

Joint Electronic Library (JEL) (Об'єднана електронна бібліотека) <http://www.dtic.mil/doctrine/jel/>[19].

Інтернет-бібліотека повнотекстових не-секретних загальних публікацій доктрин, відповідних документів та досліджень. Розділи:

Домашня сторінка, Спільні видання, Спільні доктрини, Посилання, Персональні серії, Розвідувальні серії, Серія операцій, Серія логістики, Серія планування, Серія зв'язку, Навчання, Освіта, Тренінги, Міжорганізаційні документи, Статистика та найкращі практики, Бібліотека директив.

Military One Source – Support for Military Personnel (Основний військовий документ – підтримка військовослужбовців) <http://www.militaryonesource.mil/>[20].

Програма підтримки військовослужбовців, як кол-центр, так і веб-сайт, надає всебічну інформацію і допомогу з кожного аспекту життя військовослужбовця 24 години на добу, 7 днів на тиждень за всіма компонентами Збройних Сил, членам сімей військовослужбовців і тим, хто залишився живим. Ця програма доступна по всьому світу за безкоштовним номером телефону (800-342-9647) або веб-сайтом (www.militaryonesource.mil). Також для членів служби, їхніх родин і тим, хто залишився живим надається доступ до конфіденційної немедичної консультації в особистому середовищі у місцевому співтоваристві, а також телефоном, безпечною онлайн-чату і відео. Крім того, Програма підтримки військовослужбовців пропонує фінансові та податкові консультації, консультації по спеціальності (наприклад, коучинг з питань здоров'я і добробуту, консультації поранених воїнів і т. д.),

Навчальні матеріали, доступні з різних тем і форматів, мобільні рішення, переклад офіційних документів і синхронний переклад на більш ніж 150 мов.

Основні розділи сайту:

Регулярна армія: активний обов'язок

Регулярна армія: військовослужбовці запасу

Національна гвардія армії: федеральний активний обов'язок

Національна гвардія армії: державний активний обов'язок

Національна гвардія армії: бронь

Національна гвардія армії: військовослужбовці запасу

Армійський резерв: активний обов'язок

Армія Резерв: бронь

Армійський резерв: військовослужбовці запасу

Висновки. Аналіз інтернет-простору військово-бібліотечних сайтів зарубіжних країн демонструє реалізацію інформаційного потенціалу військових книгозбірень, відповідність Інтернет-сайтів цілям і завданням інтерактивного каналу комунікації, заданій функціональній структурі. Характерними їхніми рисами є повнофункціональний електронний каталог, наявність масиву документів, засобів інформаційного пошуку, техніко-технологічних засобів фіксування, зберігання та представлення інформації, що існує у вигляді організованої сукупності електронних документів та їхніх зв'язків. Функціональний зміст сайтів дуже потужний: он-лайн обслуговування, електронна доставка документів, представлення бібліотеки у соціальних мережах та ін.

Головна сторінка більшості веб-сайтів представляє інтегровану інформацію і дає змогу здійснювати загальне орієнтування в системі інформаційних ресурсів як всередині сайту, так і у зв'язках та лінках з міжнародними та внутрішньодержавними ресурсами. Це дає змогу значно підвищити рівень забезпечення користувачів інформацією та зручність організації ресурсів й зв'язків між ними.

Цифрові документи практично у всіх проаналізованих веб-ресурсах на високому рівні, чітка якість відображення цифрових документів у колекціях, графічно точно з усіма

видавничими особливостями відтворені видання у форматі pdf і djvu. Пошукові можливості на відмінному рівні.

Досвід створення зарубіжних військових бібліотечних сайтів свідчить про їхню ефективність, необхідність і про те, що вони приносять задоволення не тільки творцям, а й реалізують цілі користувачів, займаючи гідне місце в загальному веб-просторі. Порівняльні характеристики інформаційних ресурсів веб-

сайтів розкривають можливості та перспективи впровадження на вітчизняному ґрунті подібного досвіду. Для цього може бути з успіхом використана АБІС. Сучасний інформаційний ринок надає бібліотекам широкий вибір програмних засобів і платформ, призначених для вирішення проблем інтеграції розподілених і гетерогенних електронних інформаційних ресурсів [23].

Електронні ресурси

1. Military Libraries Division (DMIL) [Electronic resource]. - URL: <http://military.sla.org/>
2. Army Training Digital Library [Electronic resource]. - URL: <http://www.atsc-army.org/atdls.html>.
3. Redstone Scientific Information Center [Electronic resource]. - URL: <http://library.redstone.army.mil>.
4. Royal Danish Defense College [Electronic resource]. - URL: <http://www.fak.dk/fbc/Pages/default.aspx>.
5. Military and Government Collection [Electronic resource]. - URL: <https://www.ebsco.com/.../military-government-collection>.
6. Army MWR Library (Morale, welfare, andrecreation) [Electronic resource]. - URL: <http://mwrlibrary.armybiznet.com/>
7. Navy Libraries - Navy MWR [Electronic resource]. - URL: <http://www.navymwr.org/libraries/>
8. US Army MWR: General Library Information System (GLIS) [Electronic resource]. - URL: <http://mylibraryus.armybiznet.com/>
9. Marine Corps Community Services Libraries (MCCS) [Electronic resource]. - URL: [Librarieslibrary.usmc-mccs.org/](http://librarieslibrary.usmc-mccs.org/)
10. Military Education Research Library Network (MERLN) [Electronic resource]. - URL: <http://www.inf.pims.org:8000/>
11. Army Europe Libraries [Electronic resource]. - URL: <http://www.library.eur.army.mil/>
12. United States Military Academy Library, West Point [Electronic resource]. - URL: <http://www.usma.edu/Library/SitePages>.
13. Canadian Armed Forces Virtual Library [Electronic resource]. - URL: <https://www.cfc.forces.gc.ca>.
14. Air University Library [Electronic resource]. - URL: <http://www.airuniv.edu/au/aul/>
15. Ike Skelton Combined Arms Research Library (CARL) Digital Library [Electronic resource]. - URL: <https://cgsc.contentdm.oclc.org/>
16. Navy Department Library [Electronic resource]. - URL: <http://www.tlc.library.net/ndl/>
17. Air Force Materiel Command (AFMC) Publishing Distribution Library [Electronic resource]. - URL: <http://www.afmc.wpafb.af.mil/pdl/>
18. Army Publishing Directorate [Electronic resource]. - URL: <http://www.apd.army.mil/>
19. Joint Electronic Library (JEL) [Electronic resource]. - URL: <http://www.dtic.mil/doctrine/jel/>
20. Military One Source – Support for Military Personnel [Electronic resource]. - URL: <http://www.militaryonesource.mil/>

Список використаних джерел

21. Clyde L. A. (1996). The Library as information provider: the home page. The Electron. Libr., N 14. P. 549-558. [in English].
22. Hepburn P., Kayiwa F. (2003). Creating Web portals for a multitype library system: the use of open source code in the Chicago Library System. Publ. Serv. Quart., Vol. I.N4. P. 81-88. [in English].
23. Lobuzina E. V. (2012). Internet-kompleks nauchnoj biblioteki ka ksredstvo integracii informacionnyh resursov. NTB (GPNTB), № 12. S. 20–28. [in Russian].
24. Morin N. (2003). Contcnusetservicesdessiteswebdcsbib- liottheques. Bull. bibl. France, Bd 48, N 4. P. 9-13, 135, 137, 138. [in French].
25. The Value of Military Libraries. The Value of Academic Libraries: A Comprehensive Research Review and Report, SLA, Military libraries Division/ December 2011 Norfolk, Virginia. P. 20-26. [in English].